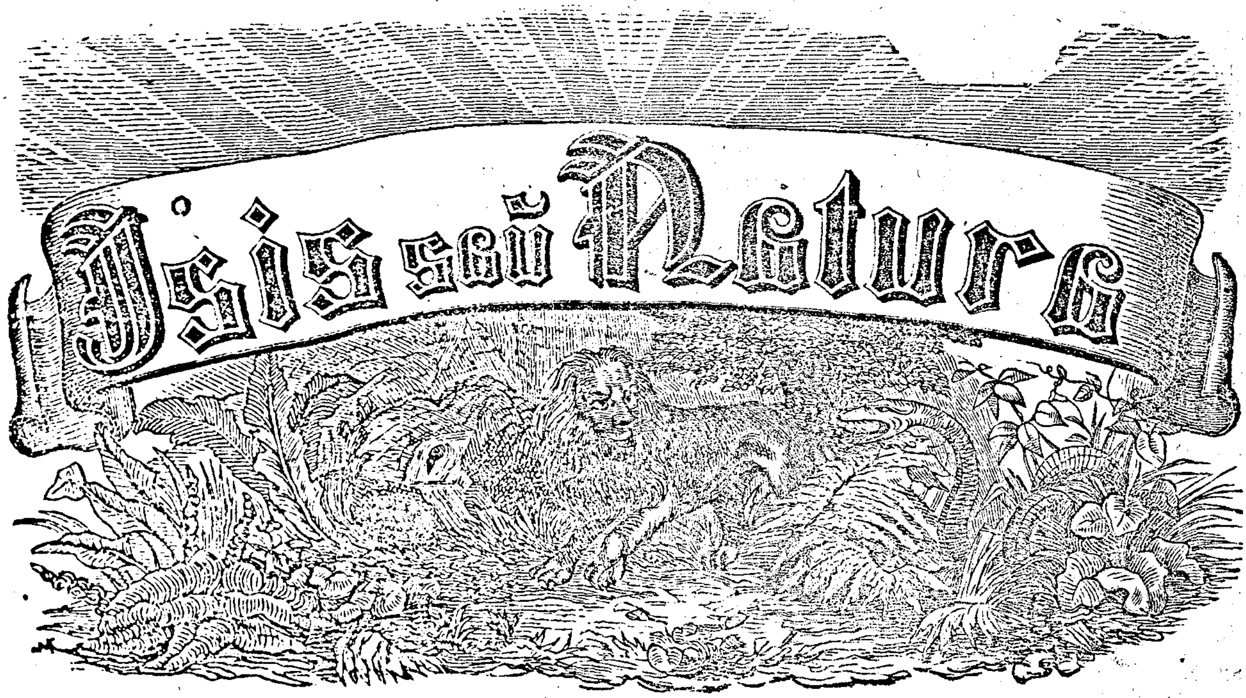

JURNAL

ПЕНТРЎ РЕSПÎNDIPEA ШТIИNЦЕЛОРЎ NATЎPAЛЕ ШI ESAKTE. ÎN TOATE KЛASEЛЕ

Pediџeatŭ

de

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

№ 4. (Anѕлŭ алŭ patpѕлea) Бѕкѕpeшtĭ 30 Ianѕapie, 1859.

Марea saŭ Очеanѕлŭ.

Fie-кape din noĭ шtie къ, кѕ nѕmipea de „Мape“ înseтnъmŭ întindepea imensъ a aneĭ sъpate кape înкonџioapъ nъmîntѕлŭ de жѕpŭ împpeжѕpŭ. Aчeastъ nѕmipe de mape, пpoвine din mъpimea eĭ, пap' къ вpîndŭ a înseтna mapea, a esnpimat'o npin esnpesiѕnea de mъpime aвsoлѕtъ, пap' къ вpîndŭ sъ ziкъ npintp'aчestea къ mapea este лѕкpѕлŭ челŭ maĭ mape saŭ mъpimea aвsoлѕtъ чe se afлъ пe пъmîntŭ, шi întp'adeвъpŭ кîndŭ шtimŭ къ mapea oкѕпъ tpeĭ пъpџĭ aлe глoвѕлѕĭ пъmînteskŭ шi kontinentѕлŭ oкѕпъ nѕmai o napte, o sъ ni se napъ aчeastъ esnpesiѕne жѕstъ шi конвenaвiлъ.

Nѕmipea de Очеanѕ, ape opiџina sa în Miтoлoџia eлenъ; къчĭ акoлo se ziче къ zeitatea „Океanos“ a кpeatŭ mapea.

Sѕntŭ difepite mъpĭ, dap nѕmaĭ ѕnŭ sinгѕpŭ Очеanŭ; къчĭ difepiteлe пъpџĭ aлe Очеanѕлѕĭ кape fopmeazъ fie кape în sine o adѕnape de anъ, aŭ npiimitŭ fie-кape ѕnŭ nѕme d'o deoseвitъ mape, dѕпъ џъpmѕpiлe кape skaлdъ; dap toatъ komѕnikъ împpeѕnъ npin чea maĭ mape adѕnъtѕpъ de anъ, кape oкѕпъ maĭ toatъ emisfepa sѕdѕлѕĭ a глoвѕлѕĭ пъmîsteskŭ шi кape a пъtpѕnsŭ întpe Еѕpoпa шi Amepiкa пpeкѕmŭ шi întpe Asia шi Amepiкa nînъ лa mapea пoлapъ шi кape fopmeazъ Очеanѕлŭ. Dap, snpe a deoseвi în aчestŭ Очеanŭ difepite пъpџĭ, џeoгpafiĭ nѕmeskŭ naptea mepidionaлъ шi чea maĭ mape a aчestѕĭ Очеanŭ кѕ nѕmipea de Очеanѕлŭ челŭ mape, пe кîndŭ naptea sa кape despapte Еѕpoпa din Amepiкa, o nѕmeskŭ Очеanѕлŭ Atлantiкŭ шi naptea кapə

deosiбеште пartea орientaлъ a Asieĭ din пartea окчidentaлъ a Америчеĭ, o нȣmeskȣ maĭ кȣ seамъ Очеанȣлȣ пачіfікȣ; пartea Очеанȣлȣĭ каре skaлdъ џермȣріле Indieĭ, o нȣmeskȣ Очеанȣлȣ indікȣ ш. ч. л.

Sȣntȣ пȣціне тъpĭ ла каре нȣ s'a пȣtȣtȣ deskoперi о комȣнікаціȣне кȣ очеанȣлȣ; s. e. mареa-Каspікъ, mареa Моартъ; dар е foарte пробабілȣ къ алтъ datъ a insistatȣ o asemenea комȣнікаціȣне, поate къ esistъ ші акȣм întр'ȣнȣ modȣ sȣбтеранȣ, невzібілȣ пентрȣ ноĭ.

Mapea saȣ Очеанȣлȣ, este de чеа d'întiiȣ імпортанцъ în економia натȣреĭ; мішкареа sa џенералъ ші континȣалъ (neîntреpȣптъ) înвieazъ пъмîнтȣлȣ nostpȣ, прекȣмȣ înвieazъ sîнџеле корпȣлȣ nostpȣ кîndȣ кȣрџе în артepiiле ші вінеле sале.

Mapea, este mapеле pesepвopiȣ (вistiepiea) de ȣnde se sȣie вапоpe de апъ, пе каре вîнтȣлȣ ле tpanspoртъ пеste контиnentȣ, ȣnde se skimбъ în плоĭ poditoape фъкътоаpe de віне; totȣ din плоĭ naskȣ izвoape ші din izвoape, pîȣpĭ каpe, dȣпъ че аȣ ȣdatȣ, fepтilizatȣ ші înfpȣмȣseцatȣ цъpĭ imense, kade în Очеанȣ ші аша апеле каpe Очеанȣлȣ ле pepde în toate zілеле прin еваnopaціȣне, ле pekîштігъ прin pîȣpĭ. Astȣ-фелȣ, чірkȣлаціȣnea апеĭ Очеанȣлȣĭ este eternъ ші neîntpeрȣптъ.

Dар mapea прокȣръ омȣлȣĭ ші челȣ maĭ mape mizлокȣ de комȣнікаціȣне. Цъpiле челе maĭ депъртате ȣna de алtа, devine вічінĭ прin mizлокȣлȣ navigaціȣнеĭ пе апъ. Aчестеа se веde нȣ нȣмаĭ în zілеле ноастpe, чі s'а въzȣtȣ ші în antikȣitate. Fenеціенiĭ din Asia mікъ, аȣ кȣноskȣtȣ maĭ мȣлtȣ џърmȣpiле Spanieĭ ші кiарȣ але Англieĭ, de кîtȣ a ȣnорȣ цъpĭ kontinentaле вечіne кȣ eĭ. Astȣ-фелȣ, se adeвepeазъ къ mapea este mizлочіtорȣлȣ кȣлтȣpeĭ ші peлаціȣnіlорȣ internaціонале întpe oameнĭ ші попȣлĭ. Astȣ-фелȣ este mapea ші мȣма комерчіȣлȣĭ, апоĭ прin комерцȣ ші izвopȣлȣ богъціеĭ. Попȣлiĭ каpe аȣ лîнгъ цеара лорȣ о mape, sîнтȣ maĭ богаці de кîndȣ арȣ авea în цеара лорȣ о minъ de аȣрȣ: нȣмаĭ sъ fie întepпpeнорĭ ші sъ штіе sъ se фолоseaskъ de mape. Feneчіeniĭ ші Каptaціnezii în antikȣitate, Englezii, Olandezii ші Америkaniĭ în timпȣлȣ modernȣ, аȣ штiȣtȣ sъ se фолоseaskъ de mape ші s'аȣ îмбогъцitȣ; алціĭ n'аȣ штiȣtȣ aчестеа ші а pъmasȣ mapea пентpȣ dînшiĭ нȣмаĭ ка ȣнȣ izвopȣ de пеште; dар ші în прiвinца ачеаста, mapea a fostȣ foарте фолоsitoаре oмȣлȣĭ. Miлioane de oameнĭ se нȣtpeskȣ de продȣктеле тъpiĭ.

Dар fenomeneле каpe mapea prezintъ, нȣ sȣntȣ maĭ пȣціне кȣріоаse ші intepesante пентpȣ natȣpалistȣ de кîtȣ тоатъ esistinца тъpeĭ este imпорtantъ пентpȣ глобȣлȣ ші локȣitopiĭ лȣĭ.

Аша dар, sъ ворбimȣ în амъpȣnte despre fenomeneле прinчіпале але тъpeĭ.

1. Мішкареа Мъpeĭ.

Апеле тъpeĭ аратъ tpeĭ feлȣpĭ de мішкъpĭ; adікъ în цъpiле tpoпікале foарte кълdȣpoase, mapea аратъ о мішкаpe џенералъ каpe мерџе de ла ръсъpitȣ ла апȣсȣ. Каȣzа ачестеĭ мішкъpĭ, este înкълzipea апеĭ очеанȣлȣĭ tpoпікалȣ каpe în toate zілеле înainteазъ pегȣлатȣ de ла ръсъpitȣ ла апȣсȣ, конформȣ кȣ мішкареа soареlȣĭ în toate zілеле. Ȣнȣ efektȣ аналогȣ a ачестеĭ мерџеpĭ a кълdȣpeĭ în цъpiле tpoпікале, продȣче аколо ешіpea pегȣлатъ a вîнтȣpілорȣ нȣміte „вîнтȣpĭ alizatȣ" каpe sȣфлъ pегȣлатȣ în toate zілеле de ла ресъpitȣ ла апȣсȣ; къчĭ întокмаĭ кȣмȣ atomeле апелор înкълziте але тъpeĭ, se пȣнȣ în мішкаpe кътpe челе речĭ, asemenea ші atomeле аерȣлȣĭ înкълziте se пȣнe în мішкаpe кътpe челе речĭ (întокмаĭ кîndȣ deskidemȣ iарна ȣша ȣнеĭ одъĭ înкълziте, аерȣлȣ калdȣ se аpȣнкъ прin ȣшъ ші ease афаръ); апоĭ вîнтȣpiле alizate kontpiбȣeskȣ ші еле a întъpi înкъ maĭ мȣлtȣ мішкареа апелорȣ тъpeĭ de аколо, мерџîndȣ totȣ în ачеастъ dipeкціȣне.

2. Мішкареа талазȣpілорȣ saȣ *ondȣлаціȣnеĭ.* Aчеастъ мішкаpe este foарte nepегȣлатъ în пpiвinца dipeкціȣнеĭ ші a fopцеĭ (пȣтереа); къчĭ depindъ de вîнтȣpĭ каpe sȣфлъ ші sȣфлареа ачестopȣ вîнтȣpĭ este foарте azapdoasъ ші nepегȣлатъ. Кîndȣ ȣнȣ вîнтȣ tape sȣфлъ пе mape, продȣче къ sȣпрафаца тъpeĭ лiнiштітъ пînъ акȣмȣ, devine tȣрбатъ ші se sȣie пе sȣпрафацъ ка ніште верџe пȣтерніче нȣміte талаsȣpĭ saȣ ondȣлаціȣne. Кȣ кîtȣ вîнтȣлȣ sȣфлъ maĭ tape, кȣ atîtȣ талазȣpiле devine maĭ înалте ші maĭ пȣтерніче ші атȣнчĭ devine foарте perikȣлоаse пентpȣ о кораvie каpe se афлъ атȣнчĭ плȣтindȣ пе mape; къчĭ коравiа

este apȣnkatъ kîndȣ în sȣsȣ kîndȣ în жосȣ, kîndȣ în dpeapta kîndȣ în stînга пînъ kîndȣ пepde e-квiлiбpȣ, se кȣлкъ пe o napte, atȣnчï апа intpъ în пъȣntpȣ шi корабia se înneакъ. În mapea Mediteрапъ, talazȣpiле челе mapï nȣ se sȣe maï mȣлtȣ de kîtȣ ла o înълцime de optȣ пiчioape пeste sȣпрафаца mъpeï, dap în mapea Neagpъ шi Балtiкъ каpe sîntȣ sîpîmte, talazȣpiле se sȣe mȣлtȣ maï sȣsȣ, ба înкъ ла ȣнеле лoкȣpï але Очеanȣлȣï kîndȣ апа бate пe цермȣpï înaлte шi skъpnoase (penezï), atȣnчï валȣpiле se sȣe ла o înълцime estpaopdinapъ, kiapȣ пînъ ла доъ sȣte пiчioape, s. e. ла цермȣpiле Окчidentaле але Skoцiei.

3. Mimкарea очеанȣлȣï nȣmitъ *flȣksȣ* шi *peflȣksȣ* каpe sȣкчede peгȣлatȣ ȣna neste alta mase ope penetîndȣ-se de natpȣ opï în доъ-zечï шi natpȣ de ope; adiкъ anеле mъpeï înчenе sъ se sȣe кътpe цъpmȣpï шi ȣpmeazъ sȣindȣse neкontenitȣ anpoane mease ope; kîndȣ aȣ ажȣnsȣ ла позiцiȣnea лopȣ чea maï înaлtъ, pemînȣ staцionapï ка ȣnȣ кȣaptȣ pe opъ, atȣnчï se ziчe къ mapea e *плinъ* (étale). Dȣпъ aчestea, anеле înчenе sъ skazъ ȣpmîndȣ кȣ aчeastъ skъdepe iap anpoane mease ope, пînъ kîndȣ ажȣngȣ ла позiцiȣnea чea maï de жосȣ, atȣnчï se ziчe къ mapea este isstantъ; пe ȣpmъ iap înчene sъ kpeaskъ шi aшa ȣpmîndȣ totȣ mepeȣ.

S'a обсерватȣ къ în toate zileле позiцiȣnea чea maï înaлtъ че a mepsȣ de dimineaцa s'apatъ a доȣа zi кȣ 24 minȣte maï tîpziȣ de kîtȣ epï, asemenea шi seapa. Aшa dap flȣкsȣлȣ шi peflȣкsȣлȣ sъȣ *Mareon* (Mavée) intîpziazъ în чinчï ziле peгȣлatȣ кȣ natpȣ ope. Dap dȣпъ 15 ziле кȣ 12 ope adiкъ mapea pebine ла timпȣ кȣm epa 'nainte 15 ziле.

Aчeastъ întîpzepe peгȣлatъ пpeкȣmȣ шi fenomenȣлȣ къ, o zi saȣ доъ dȣпъ лȣnъ плinъ saȣ noъ, flȣкsȣл este mȣлtȣ maï пȣtepnikȣ de kîtȣ o zi saȣ доъ dȣпъ întîiȣлȣ шi алȣ tpeiлea кȣaptaлȣ алȣ лȣneï; aчestea, zichemȣ, a пробатȣ къ peflȣкsȣлȣ depindъ de mimкарea лȣneï împpeжȣpȣлȣ пъmîntȣлȣï.

Bapa, flȣкsȣл seapa este maï пȣtepnikȣ de kîtȣ чел de dimineaцa, dap iapna din kontpa чел de dimineaцa este maï mape шi maï пȣtepnikȣ. Înълцimea шi пȣtepea flȣкsȣлȣï bapieazъ dȣпъ лoкȣpï. În mizлoкȣлȣ mъpeï se sȣe nȣmaï ла o înълцime de 10 saȣ 12 пiчioape, dap лîngъ ȣneле цъpmȣpï (s. e. în Fpanцa) se sȣe ла înълцimea пpodiцioasъ de 45 пiчioape. Asemenea s'a обсерватȣ къ în mijлoкȣлȣ mъpeï, flȣкsȣлȣ шi peflȣкsȣлȣ intîpzieazъ kîte o datъ кȣ tpeï ope.

Flȣкsȣлȣ пpodȣче ȣnȣ fenomenȣ кȣpiosȣ kîndȣ se întîлneшte кȣ ȣnȣ pîȣ mape каpe se bapsъ în Очеanȣ, adiкъ faче къ anеле pîȣлȣï se sȣe înanoï din кȣpsȣл anелop. Atȣnчï se apatъ pîȣл nap' къ mepгîndȣ în dъpъtȣ. Aшa s. e. faче flȣкsȣлȣ, къ pîȣлȣ Seina, ла въpsapea лȣï în mape se sȣe îndъpъtȣ ла o distanцъ foapte mape adiкъ пînъ ла opaшȣлȣ Rouen. Dap pîȣлȣ Misisini în Amepiка плimбъ anеле saле înanoï пînъ ла distanцa konsidepaбiлъ de доъ sȣte леге (miле), denapte de ла цермȣpï.

Boiажорȣлȣ *Condamine* a panoptatȣ de mȣлtȣ despre ȣnȣ fenomenȣ кȣpiosȣ каpe se bede întpe Macapa шi Cap Nord (ȣnȣ лoкȣ пȣsȣ доъ гpade denapte de еквatopȣ кътpe лъцimea nopdiкъ). Aколо, ziче елȣ, flȣкsȣлȣ mъpeï nȣ kpeшte înчetȣ шi peгȣлatȣ în кȣpsȣлȣ de 6 ope пpeкȣmȣ npetȣtindenea, чi kpeшte întp'ȣnȣ modȣ foapte pepede, adiкъ nȣmaï în timпȣ d'ȣnȣ minȣtȣ saȣ доъ; dap aчeastъ kpeшtepe se ȣpmeazъ кȣ o fopцъ aшa de estpaopdinapъ къ debine ȣnȣ adeвъpatȣ potonȣ; къчï mapea despъдъчineazъ kase шi apбopï шi kîndȣ ȣмблъ, ȣpmeazъ aчeasta к'o fȣpie aшa de mape în kîtȣ sгomotȣлȣ se aȣde foapte denapte пînъ ла întindepe de доъ miле цeoгpaфiче шi maï бine шi aчestȣ sгomotȣ, ziче aчestȣ astopȣ, este întp'adeвъpȣ foapte de snepiatȣ. Indienii d'aколо nȣm skȣ aчestȣ fenomenȣ кȣ nȣmipea de *pororoca*.

Flȣкsȣлȣ шi peflȣкsȣлȣ se bede nȣmaï în Очеanȣ, пe kîndȣ ла mъpï maï miчï пpeкȣmȣ ла mapea Mediteрапъ, Neagpъ, Балtiкъ шi Kasniaпъ, nȣ se bede. O ekчenцiȣne faкȣ цермȣpiле лîngъ Beneцia, ȣnde se apъtȣ ȣpme peгȣлate a flȣкsȣлȣï шi peflȣкsȣлȣï în toate ziлеле. Dapȣ ла лoкȣлȣ nȣmitȣ *Euripe* каpe este o stpimtoape de mape în mapea гpeaкъ, se apatъ ȣnȣ алtȣ fenomenȣ foapte кȣpiosȣ, adiкъ, noъ-sppezeче ziле in fie-каpe лȣnъ se bede aколо ȣnȣ flȣкsȣ шi peflȣкsȣ peгȣлatȣ ка npetȣtindenea, пe kîndȣ în чеlле лalte 11 ziле але лȣneï, mimкъpiле mъpeï sîntȣ aколо foapte nepeгȣлate. Astȣ-

felъ къ de ла 27 але лънеї пînъ ла 8 але лънеї viitoape, fлюксълъ е регълатъ; de ла 9 пînъ ла 13 este перегълатъ; de ла 14 пînъ ла 19 este iap регълатъ ші de ла 20 пînъ ла 26 este iap перегълатъ, о esплікацiъне fiziкъ рацiонавілъ нъ s'а гъsitъ пînъ акъмъ ла ачестъ fenomenъ; însъ este înведератъ къ депіндъ de мішкъріле лънеї, ва sъ zікъ ші asta este ънъ аргъментъ нъоъ къ fлюксълъ ші рефлюксълъ sînтъ ърмъріле atракцiънеї лънеї асъпра пъмîнтълъї ші а очеанълъї, прекъмъ о esплікъ fiziка модернъ чі нъ sînтъ продъse прін о înriцipe ші върsape а апелоръ очеанълъї de кътре пъмîнтъ, прекъмъ 'ші а imaцinatъ чеї antічі, пар' къ пъмîнтълъ ноstpъ аръ semъna къ ънъ mape вецівъ кape, дъпъ че а аъътъ, вapsъ totъ че а въътъ ші пе ъртъ înчепе din ноъ прочедъра sa din Кърета.

(Ва ърма).

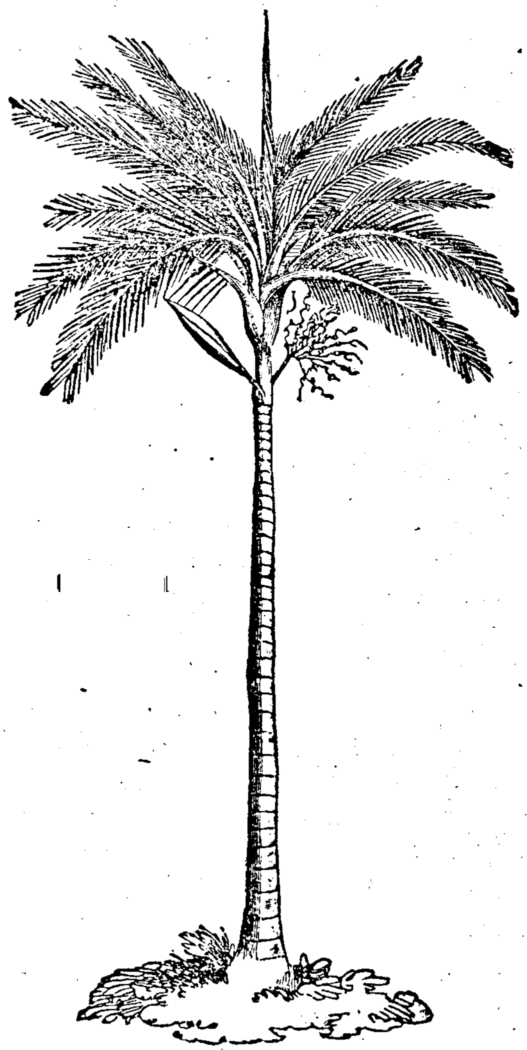
Палтіеріле.

II. Палтіеріле în економіеа оатеніллоръ.

Este în opientъ ънъ провервъ кape zіче къ: fъръ палтіерi нъ поаte sъ esiste нічi ънъ omъ. Noї нъ прічепетъ ачеаsta; къчі пъцінъ не пасъ dакъ se веde кърmaлiї în вакъріі, saъ нъ. Dapъ întp'о парte mape а Asieї ші Afpічеї, ънде палтіеріле fopmeазъ нъtpimîntълъ din toate zілеле алъ оатеніллоръ, аколо ачестъ провервъ înseтneазъ ачееа че аръ zіче чіне-ва ла noї: fъръ пîїne, нъ поаtе sъ tpъеаskъ nimenea.

Dapъ планта кape Natъpa а dъръit'о ачестоpъ цъpi în локълъ пîїнеї, este о плантъ тълтъ maї folositoape оатеніллоръ în felъpimi de кіпъpi de кîtъ плантеле череале (въкателе) кape не daъ пîїnea noastpъ. Къчі палтіеріле, нъ нътaї къ daъ оатеніллоръ о mîнкape нътpitiвъ ші foapte плъкътъ, ва înкъ sepвъ ші ла тълте алте folоase. Aша s. e. палтіерълъ *Cocos*, дъ нъ нътaї ніште нъчі de търimea ънъї капъ de копілъ de doї ані fiindъ ътплътъ к'о zeamъ дълче ші foapte нътpitoape, ва înкъ ръдъчina лъї este ші ънъ pemedіъ esчелентъ пентpъ fpiгъpi ші ъpdiцаpe прекъмъ ші пентpъ фачереа комъpілоръ ш. ч. л. Maї înseтnatъ este înкъ tpъnкiълъ ачестъї палтіеръ кape ажъnце ла о înълцime de 80 saъ 100 пічioape. Ачестъ tpъnкiъ este нъ нътaї ън materiaл foapte пречіоs пентpъ конstpъкцiънеа каселоръ, dapъ sînt лемнеле челе maї esчелеnte пентpъ фачереа kataptъpiлоръ ла коpaвіе. Dapъ, лъкpъ кърiоsъ, ачестъ лемнъ дъ ші ънъ felъ de пîне. Ачееа кape se mipъ d'ачеаsta, sъ'ші адъкъ aminte нътaї къ лапонезълъ se нътpeшte iapna de коажа арворілоръ кape тачінъ ла ънъ felъ de fъinъ ші d'ачеаstъ fъinъ 'ші faче пîїnea. Asemenea ведетъ ші ла noї ънъ алtъ animaлъ (шоаречеле) кape se нътpeшte de лемнеле пардоселеї. Kimistълъ mtie de тълтъ къ лемнеле копрindе skpoвeaлъ ка ші piъ ші поръmвъ, къ din skpoвeaлъ фачетъ zaxapъ, прін ъpmape нътетъ faче ші din лемне zaxapъ ші sъ skoatemъ din лемне ънъ прінчінъ foapte нъtpitiвъ пентpъ omъ ші animaле; къч е регъла цепераль: ънде е skpoвeaлъ, аколо se афлъ askъnsъ ші fiълъ sъъ дълче, adeкъ zaxapъ ші nenotълъ sъъ sniptъosъ adeкъ paкiъ; fiindъ къ din skpoвeaлъ se faче zaxapъ ші din zaxapъ, sniptъ. Aша dapъ, este провatъ къ din лемне нътетъ skoate skpoвeaлъ, zaxapъ ші sniptъ anoї în челъ maї mape гpadъ esistъ ачеаsta ла лемнеле але арворілоръ палтіере. De ші în кліmeле нopdiче, esistъ ънъ felъ de mesteaкънъ de кape кърце о zeamъ дълче ка zaxapъ: de ші în nopdълъ Amepічеї este ънъ felъ de арцаpъ (acer saccharinum) кape, кîndъ 'лъ înгъъpeшte чіне-ва, se скърце dintp'însълъ о тълцime de ънъ fлъidъ дълче ка zaxapъ ші de кape oameni d'аколо fакъ прін fepвepe ънъ adeвъpatъ zaxapъ în въкъцi ка zaxapълъ nostpъ; însъ în челъ maї mape гpadъ este tpъnкiълъ палтіеръ лъї вoгatъ în matepiї дълче ші sniptъoase. Ачестъ fлъidъ este кънъskътъ în toatъ Indiea sъв нътіpea de вінъ din палтіере saъ *Toddy*. În momentълъ кîndъ easъ din арворі, е дълче ка zeama de stpъгъpi въні, dapъ ръмîindъ кîte-ва ope esпъsъ ънеї temnepatъpi înaлte, atъnчі fepвe ші se skimвъ întp'ънъ вінъ mъstosъ (кape fepвe) întocmaї ка шампанiа. Kîndъ destiлеазъ чіне-ва

вiнълȣ de палтiере naintea serверей, продȣче бъȣтȣра sniptȣoasъ foapte прецȣitъ нȣтitъ *Arrac*. Дарȣ dакъ ласъ чine-ва пе ачестȣ вiнȣ съ fеарбъ преа тȣлтȣ. atȣнчi se face акрȣ шi ла sfîршitȣ devine ȣнȣ оцетȣ tаре. Кеарȣ ачеаstъ чiркȣтstanцъ не аратъ богъцiеа nemърцinitъ каре Natȣра а пȣs'о în toate продȣкцiȣнiле ei din цъpiле кълdȣроаse. Ȣнȣ палтiерȣ tînърȣ de 6 saȣ 8 anî, dintр'о sпецъ (Elaïs guinensis) каре креште în Гȣinea în Afрiка, dъ în кȣрsȣлȣ de 5 saȣ 6 съптъмînî, neînчetatȣ în toate zілеле кîte 1 ½ saȣ 2 ока вiнȣ. Дарȣ таi богатȣ шi în рапортȣлȣ ачеsta este палтiерȣлȣ Кокосȣ dintре каре ȣнȣ sinгȣрȣ арборȣ dъ пе fie-каре anȣ о тажъ de zахарȣ, пе insȣла Ceylon. Ȣнȣ кîтпȣ semъnatȣ аколо кȣ палтiерȣ Кокосȣ, dъ пе anȣ îndoitȣ zахарȣ de кîtȣ ȣнȣ asemenea кîтпȣ semъnatȣ кȣ tрestie de zахарȣ. Апоi че

Palmetto saȣ палтiерȣлȣ тапцiaвiлȣ ка варzа.

дiferinцъ! Ла палтiерiî, Natȣра însȣшi а îngрiжitȣ пentрȣ крешtереа zахарȣлȣi, пе кîndȣ ла tрestie de zахарȣ, продȣкtȣлȣ съȣ челȣ dȣлче este ȣdatȣ кȣ лакрътiле атаре але ȣнеi rase de оатенi непорочiцi, adекъ негрiî коndетнацi ла ȣнȣ sклавацiȣ eternȣ шi ла sȣferinце terivile, нȣтаi ка съ продȣкъ zахарȣ пentрȣ stъпînii лор каре нȣ'лȣ întрeбȣinцеzȣ sпре а îndȣлчi гȣра лорȣ чi sпре а îтбогъцi пȣнгiле лорȣ.

Дарȣ шi frȣнza палтiерiлорȣ este, ка съ zichemȣ аша, о бенеdiкцiȣне а аерȣлȣi. Indiaнȣлȣ, dȣпе че 'шi а fъкȣtȣ о колiбъ din лемпеле палтiерȣлȣi, о акопере кȣ frȣнza палтiерȣлȣi. Totȣ d'ачеste foi face Indianȣлȣ шi пînza пentрȣ корабiеа sa. Апоi tребȣе съ пoтenimȣ къ frȣнza палтiерȣлȣi este întрeбȣinцатъ шi ла алte tрeî felȣрî d'ȣzанце importante în orientȣ, adекъ ла fъптȣра апърътoрiлорȣ de soare, ла

хъртіе ші ла мінкаре. În прівінца ȣзаціȣлȣĭ de
апъръtoarea soarелȣĭ, este вestitŭ палміерȣ нȣ-
mitŭ *Talipot* пе інсȣла Ceylon. Ачестŭ палміерŭ
d'о înълціme іменсъ de 200 пічіоаре, începe
съ поартe флорĭ ші фрȣкte tokmaĭ ла вîрsta de
80 de anĭ, кȣмŭ претіndŭ ȣniĭ; ачестŭ палміерŭ
аре пе вîрфȣлŭ трȣнкiȣлȣĭ сеŭ mажеstosŭ, о ко-
роанъ de foĭ каре sîntŭ фъкȣte ка челе маĭ пер-
fekte ші фрȣмоасе апъръtoape. О sinгȣръ foaie
аре о лȣнціme de 18 пічіоаре ші este îndestȣ-
лъtoape а ȣмбрі доъ-zечĭ de oamenĭ! De ачееа,
локȣіtopiĭ ачестеi інсȣле întреȣвінцезŭ ачесте foĭ
ші пентрȣ facерea корtȣрілорŭ. Доъ, треĭ d'а-
semenea foĭ, поате съ акопере кȣ ȣмбра лорŭ
ȣнŭ salonŭ mape каре капъtъ пінъ ла 600 de
oamenĭ!

În прівінца ȣзаціȣлȣĭ de fabrikaціȣнеа хîр-
tieĭ din фрȣнза палміерілорŭ, пȣтемŭ съ zi-
чемъ къ Asiea не а înaintat în ачеастъ інвенціȣне
пе ноĭ. Лȣкрȣ кȣріosŭ, літератȣра каре înфло-
реште акȣмŭ în Еȣропа ші паркъ е ȣitatъ кȣ
totȣлŭ în Asiea, de аколо не-а венітŭ поъ. Дȣпъ
че oamenії аŭ інвентаtŭ аколо літере, ле-а съ-
патŭ întîiŭ кȣ dalta ші чіоканŭ пе петре; маĭ
пе ȣрмъ ачестŭ mediŭ новілŭ de комȣнікаціȣне
între oamenĭ, десволтîndȣ-se maĭ віне, аŭ înве-
цатŭ съ skpie пе фрȣнza de арворĭ ші între а-
честе фрȣнзе челе маĭ конвенавіле ераŭ de пал-
miepe; tokmaĭ атȣнчі а пȣтȣtŭ съ se формезе
кърцĭ skpise, de ачееа кърціле челе маĭ прімі-
tive în Asiea каре ера, ка ші претȣtindenea,
кърцĭ de реліціȣне, ераŭ skpise пе фрȣнza de пал-
miepĭ. Asta ера ші кaȣza къ фрȣнza палміері-
лорŭ ера прівітъ ка ȣнŭ лȣкрȣ sakpŭ. Дарŭ în-
tpe toate speцеле de палміере, speца нȣmitъ Ta-
lipot (Chorypha umbraculifera) ера чеа маĭ
пречioasъ. Акȣмŭ se гъсеште пе інсȣла Ceylon
кърцĭ skpise кȣ літере d'аȣрŭ кȣ о mape еле-
ганцъ ші лȣксŭ, пе фрȣнza d'ачесте палміере.

Дарŭ eatъ къ ші фрȣнza de палміерĭ аŭ
pentpȣ oamenĭ ші ȣнŭ алтŭ ȣзаціŭ foapte foli-
sitopŭ, adекъ ȣнеле servъ дрептŭ о mîнкаре
foapte плъкȣtъ. În прівінца ачестеĭ, se deose-
бeskŭ maĭ кȣ seamъ фрȣнзеле палміерȣлȣĭ нȣ-
mitŭ Pallmetto saŭ палміерȣл de варзъ (везĭ ал-
тȣpata figȣpъ). În toate църіле ȣнde креskŭ пал-
mierii este ачестŭ арворŭ вestitŭ пентрȣ ачестŭ
ȣзаціŭ. Вîрфȣлŭ ачестȣĭ арворŭ каре окȣпъ кȣ
о mажеstate търеацъ о poziціȣne аша de înaltъ,
каре este totŭ-d'аȣна лȣminatŭ d'о лȣminъ лȣчі-
toape ші ebлȣisantъ а ȣнȣĭ soape tропікалŭ; а-
ческтъ apistokpatъ а плантелорŭ, н'а dedemnatŭ,
ші жоакъ пентрȣ oamenĭ ȣнŭ ролŭ maĭ mo-
destŭ de кîtŭ жоакъ къпъцîна de варзъ каре,
пȣтемŭ съ zічемŭ, este нȣmeратъ între челе mȣ-
жічe але плантелорŭ. Aічĭ не аратъ кеарŭ Na-
tȣpa însъшĭ къ, кîndŭ apistokpaцiĭ нȣ dedemneazъ
а лȣа роле modeste але omȣлȣĭ din полȣлŭ
(saŭ кȣмŭ zікŭ ȣniĭ алŭ mȣжічілорŭ) кîndŭ este
ворва de folosȣлŭ пȣвлікŭ, atȣнчĭ apistokpaціĭ
нȣ нȣmaĭ къ нȣ пердŭ nimікŭ din demnitatea
лорŭ,, dap înкъ sîntŭ ші maĭ stimaцĭ, ші попȣлȣ
ĭĭ прівеште кȣ рекȣноштінца ка віне-фъкъtopiĭ лȣĭ.

Вîрфȣлŭ ачестȣĭ палміерŭ каре este mȣгȣ-
рȣлŭ флореĭ, кîнтъреште de ла 12–15 ока, ва
съ zікъ е destȣлŭ а нȣтрі ші а sътȣра о sочіе-
tate întpeагъ de oamenĭ. Дарŭ ші Елефантȣлȣĭ
ĭĭ плаче mȣлтŭ ачеастъ варзъ лȣатъ din палміере.

Дарŭ ші флоареа палміерілорŭ нȣ е фъръ
folosŭ пентрȣ omŭ. Indienii 'шĭ факŭ къчіȣлъ
de florĭ de палміерĭ. Întр'аdевърŭ, ȣнŭ spadiciŭ
saŭ teакъ de florĭ de палміере, пінъ кîndŭ este
înкъ вовокȣ, este аша de mape în кît поаte чіне-
ва съ факъ dintр'însa о къчіȣлъ пентрȣ ȣнŭ omŭ
mape. Дарŭ чіне аре аколо къчіȣлъ destȣлъ,
нȣ о рȣпе din арворŭ, чі о înгъреште, atȣнчĭ
easъ dintр'însa famosȣлŭ вінŭ de палміере despre
каре amŭ ворвітŭ maĭ sȣsŭ. Лȣкрȣ кȣріosŭ!
Dintр'ȣнŭ sinгȣрŭ oвіekt, поаte ȣнŭ omȣ аколо
съ'шĭ факъ о къчіȣлъ ші съ skoatе ȣн вin deлічіos.
Кіцĭ веціві ла ноĭ s'арŭ вȣкȣра ка съ песеde
astŭ-фелŭ de къчіȣлъ!

Дарŭ фрȣкteле палміерілорŭ! Кîtе вене-
dікціȣнĭ але черȣлȣĭ нȣ sîntŭ ръспîndite пе ачестŭ
oвіektŭ natȣралŭ. Нȣ esistъ ніч о mатеріе în
лȣme, zіче *Martius*, каре нȣ este копрінsъ în
фрȣкteле палміерілорŭ. Лаптеле, mереа, ȣнтȣ
ші чеара, аколо se гъseskŭ. Чіне нȣ штіе къ
фрȣкtȣлŭ saŭ нȣкȣлŭ de Кокоsŭ кîndŭ е tînъpŭ
копрінde ȣнŭ фелŭ de лапtе foapte dȣлче ші
foapte плъкȣtŭ. Дарŭ кîndŭ se îmвъtрîneште че-
ва, флȣidȣлŭ ачеаsta съ înкеагъ ші atȣнчĭ аре
гȣstŭ de pidike saŭ de нȣкŭ. Дарŭ кîndŭ фрȣк-
tȣлŭ s'а îmвъtрîнітŭ înкъ maĭ mȣлtŭ, ачеастъ mа-
tepie s'а întърітŭ între atîta къ devine tape ка
fildeшŭ ші este întреȣвінцатŭ ка о mатеріе tape

de каре se лȣкреазъ чешчї шї алte base. Лапtеле d'ȣnȣ пȣкȣ tinъръ, оаmeniї ілȣ бъȣ аколо întр'о чашкъ фъкȣtъ tоtȣ de лапtе а ȣнȣї пȣкȣ бътрînȣ. Aiчї ла noї în Еȣропа, se întîmплъ кîte odatъ къ не daȣ în бirtȣрї карнеа таре ка фарфȣріеа în каре е пȣсъ, darȣ нȣ ni se întîmплъ ка съ не dea чіне-ва лапtе întре ȣнȣ basȣ фъкȣtȣ de лапtе înпietritȣ. Aste sîntȣ мiраколеле Naтȣреї produse în църіле tропiче.

Darȣ dintре toate specіеле de палmiере, este ȣна а кърȣіа fрȣкtȣлȣ este maї кȣnoskȣtȣ шї maї апрецȣitȣ de noї; asta este кȣрmaлiȣ (Phoenix dactilifer.) Ачестȣ арборȣ ера konsakratȣ de кътре Еленiї antiчї, dіvinітъцеї Appolon шї este ремаркавілȣ къ, tоtȣ кȣ ачеастъ нȣміре de „phoenix“, Еленiї аȣ нȣmitȣ о fiinцъ (пасъре каре, dȣпе imaцinарea лорȣ, este nemȣритоаре къчї кеар кînd se арde, reînвieазъ din ченȣша sa.) Întр'adевъръ, рарȣ este о алтъ планtъ каре презintъ în sine infinitatea formелорȣ шї а фолосȣелорȣ че поаte съ аїбъ oamenії de dînsa, ка арборȣлȣ кȣрmaлiȣ. Ȣнȣ провербȣ Арабȣ zіче къ о газdъ бȣнъ тревȣе съ штiе съ гъteaskъ în toate zileле але лȣнеї, în toatъ zioa ȣнȣ алtȣ фелȣ de бȣкаte, din кȣрmaле.

Кȣрmaлiȣлȣ а шї контрiбȣitȣ шї контрiбȣеште а da ȣнора църї, караkтерȣлȣ лорȣ партiкȣларȣ. În Arabiсa, Авisiniea шї Палеstina, кȣрmaлiȣлȣ este арборȣлȣ domnitорȣ; ба înкъ Палеstina поартъ шї ȣнȣ нȣме, deosебitȣ adiкъ цара палmiерілорȣ; împъратȣлȣ Vespasian (69—79 dȣпъ Хр.) шї ȣрmашȣлȣ съȣ împъратȣл Titȣ (79—81 dȣпъ Хр.) каре а devastatȣ Iерȣsalimȣ în anȣлȣ 70 dȣпъ Хр. арнzintъ în monedeле комemоrаtive че а бътȣtȣ ла triȣmfȣлȣ греȣ че а servatȣ dȣпе бірȣіреа Israeлiцiлорȣ, а пȣsȣ пе ачеste monede о fiгȣръ de кȣрmaле, ачестȣ арборȣ fiindȣ simвoлȣлȣ Палеstineї. În timпȣлȣ лȣї Solomonȣ, ера шї ȣнȣ орашȣ каре s'а нȣmitȣ орашȣлȣ кȣрmaлелорȣ. Asemenea ораш înseмneazъ нȣміреа de Tadmор шї de Palmyra. Ачеst dȣпе ȣрmъ bestit ораш авеа шї ел нȣміреа лȣї, de кȣрmaле saȣ палmiере (de ачеа нȣмеле de Palmyra) darȣ шї бestitȣлȣ орашȣ Iерiхо din бiблiеа iарȣ авеа нȣмеле лȣї de палmiереле saȣ кȣрmaле каре ïл înконцiȣра кȣ ȣмбра лорȣ чеа dȣлче шї кȣ fрȣктеле лорȣ челе пречioase. Sȣв ȣмбра ȣнȣї кȣрmaлiȣ (Tamар) шеаdе femeea ероiкъ шї пrefeta Devора шї жȣdeкъ попȣлȣлȣ еї. Întр'adевъръ, нȣ este нiчї ȣнȣ лȣкрȣ din лȣме maї demнȣ шї maї конвенавiлȣ d'а adȣче în inima жȣdeкъtорȣлȣї simцiреа dреntъцеї, de кîtȣ ȣнȣ палmiерȣ. Ачестȣ арборȣ maжestosȣ meргîndȣ ка о linie dreaпtъ, darȣ imensъ de ла пъmîntȣ кътре черȣ. Este adевъратȣ simвол datȣ oamenilорȣ despre dreпtatea каре тревȣе съ se înfлореаскъ пе пъmîntȣ шї съ se sȣе кȣ mîndrie dreпtȣ кътре черȣ. Amорȣлȣ патрiеї izраелiцiлорȣ кътре antiкъ патрiеа лорȣ, s'а personifiатȣ în палmiерȣлȣ кȣрmaле. Întocmaї кȣmȣ Елвецieniї esпатрiацї, кîndȣ аȣdȣ ȣнȣ deosебitȣ кîntекȣ, sîntȣ прiншї d'о дȣрере nespȣsъ шї de doriнцъ d'а reвеdea цара лор; întocmaї ка хора ноаstръ аре о пȣтере maцiкъ asȣпра fiiлорȣ Ромънieї орї ȣnde sîntȣ; аша шї рамȣріле de палmiере sîntȣ portate шї акȣmȣ, dȣпе optȣ-sпрезече секȣле, odatъ пе anȣ în templeле izраелiцелорȣ шї ла вedереа лорȣ, fii Iȣdeiї se simtȣ прiншї d'о арzъtоаре doriнцъ dȣпе патрiеа лор класiкъ шї sȣвлimъ шї inimiле челе maї împietrite шї eroiste se desfiaцъ ка ла вîntȣлȣ dȣлче а прimъвереї eterне, în Палеstina патрiеа кȣрmaлелор шї тоцї strigъ în корȣ "Osiana, Osiana," (ажȣtъ-не Doamne!)

Darȣ шї акȣmȣ кȣрmaлiȣ este simвoлȣлȣ чівілizaцiȣнеї шї а domnieї omȣлȣї asȣпра пъmîntȣлȣї. Орї ȣnde în deserteле ніsіnoase але Афрiчеї шї Asieї se афлъ о палmъ de локȣ капавіле d'а пȣрta ȣнȣ fiрȣ de iарбъ, аколо натȣра біне-фъкъtоаре а skosȣ о гръпъ de кȣрmaле каре sîntȣ ȣнȣ adевъратȣ paradisȣ пентрȣ воіаціорȣлȣ în ачеste църї afроаse шї stерпе; къчї ілȣ ръкореskȣ кȣ ȣмбра лорȣ шї ілȣ înviezȣ кȣ fрȣкtȣлȣ лорȣ. Ачеste oaze fеріvіte ȣмбріte de кȣрmaле шї înzestrate de izвоаре лimpede, а кърȣіа deлiчiȣ шї валоареа nепрецȣitъ, нȣmaї воіаціорȣлȣ din deserte поаte съ о кȣноаskъ în adевърата търimea sa.

Аstȣ-фелȣ se împреȣнъ în арборȣлȣ кȣрmaлȣ о mȣлцime de квалiтъцї пречioase каре fакȣ de dînsȣлȣ арборȣлȣ челȣ maї importantȣ în патрiа sa, adекъ întр'о întindере de локȣ de патрȣ, чінчї орї maї mare de кîtȣ Еȣропа întreагъ. Чіне веde modeste кȣрmaле ла noї, че se vinde нȣmaї ла копiї гȣрmaнzї поаte odatъ în zile de sървъtоаре, чіне zікȣ, възîndȣ ачеаста, аре idee къ ачеаstъ плантъ жоакъ în ekonomiea Naтȣреї ȣнȣ ролȣ mȣлtȣ maї importantȣ de кîtȣ grîȣ, sекара, orzȣ, овъзȣ шї toate череалеле împреȣнъ. Чіне аре о idee къ în orientȣ, богъцiiле oamenilор нȣ se stimeazъ dȣпе погоане d'аръtръ чї dȣпе нȣмърȣлȣ кȣрmaлiлорȣ че posedъ. Dакъ о леце eлекtівъ ар esista în ачеste църї н'ар fi черȣt atît венit în галвенї аȣstriачештї ка ла noї, чї posesiнеа de atîtea sȣte кȣрmaле. Fie-каре царъ dȣпе обiчеiȣлȣ шї гȣstȣлȣ еї. Пе ȣнȣлȣ, spiчеле de grîȣ, пе алtȣ кȣрmaлiї ілȣ fакȣ eлекtорȣ шї denȣtatȣ.

Каȣzеле непорочірілорȣ пе mаре.

(Ȣрмаре.)

În timпȣл nostpȣ, кînd s'a 'nпȣцinat казȣріле de некъчиȣнеа коръбіілор, s'a 'mmȣлцit пе d'алтъ парte непорочірі прin коаліцiȣнеа (ловірі) вапорілорȣ пе mаре ȣнȣлȣ кȣ алtȣ saȣ кȣ алtе base. Аша s. е. s'a întîmплatȣ în анȣлȣ 1857, 1143, казȣрі de ловіреа коръвіілорȣ кȣ пердереа лорȣ. S'a ші оъсервatȣ къ ачеаstъ непорочіре крещtе пе анȣ кȣ пропорціȣnі de 9 ла sȣtъ. Sпре a deпърta din віітoрȣлȣ ачеstȣ періколȣ каре devine din zi în zi maї amеріnцътoрȣ, fiindȣ къ din zi în zi съ търеще нȣмерȣлȣ коръбіілорȣ ші ваноарелорȣ каре ȣмблъ пе mаре; s'a пропȣsȣ акȣмȣ în Англіеа ка съ se întокmеаskъ întpe націȣніле navigътоаре, къ вапоареле каре merгȣ de ла Еȣропа ла Amеріка, съ meаргъ пе ȣнȣ алtȣ drȣmȣ de кîtȣ ачела каре se întоркȣ de ла Amеріка ла Еȣропа, ші съ ласе локȣ în miзлокȣ ка съ ȣmбле аколо base opdinаре. Astȣ-felȣ періколȣлȣ de ловірі, ва înчеta

Пе лîнгъ ачеste періколе обічнȣite, se întîmплъ кîte odatъ періколіле необічнȣіtе пе mаре. Аша s'a întîmплatȣ къ а плекatȣ de ла орашȣ Hamburg astъ toamnъ, fрȣmоsȣлȣ вапорȣ de ferȣ нȣmitȣ „Austria“ пȣртîndȣ чінчі sȣte de oameni de ла Еȣропа ла Amеріка. Ачеstȣ вапорȣ grandiosȣ кȣ 130 de oamenї destinaцї нȣmaї пentpȣ servічіȣлȣ sъȣ, плінȣ d'o sочіеtate елегантъ ші веселъ; dȣпе че а trекȣtȣ жȣmъtatea drȣmȣлȣї, ieatъ къ în zioa de ла 13 Sеnteмвріе, кълітанȣл a opdonatȣ съ se кȣръце вапорȣлȣ прin fȣmȣлȣ de пъкȣръ; кăчї este обічеіȣ a кȣръца прin miposȣ de пъкȣръ odъіле ші чеlȣлеле коръбіілорȣ каре ȣмблъ mȣлtе zіле пе очеанȣ, ȣmплȣte de oamenї; фъръ ачеste fȣmегаціȣnї, арȣ продȣче felȣрimї de боале контаціоаsе. Este обічеіȣ къ ла astȣ-felȣ de fȣmегаціȣне, съ iea ȣнȣ ferȣ poшitȣ în фокȣ ші 'лȣ пȣнъ întp'ȣнȣ basȣ пȣ преа плінȣ de пъкȣръ, atȣnчі пъкȣра se апrinde ші skoate fȣmȣлȣ чеpȣtȣ. Astȣ-felȣ s'a ші ȣрmatȣ de кътре doї servitopї aї вапорȣлȣї „Austria“ în нȣmita zi în пpesenца ȣнȣї оfiцеpȣ алȣ вапорȣлȣї, локотенентȣлȣ кълitанȣлȣї. Dapȣ. sпре непорочіре, saȣ къ basȣлȣ ера преа плінȣ de пъкȣръ, saȣ къ вр'о алтъ imпреціȣраре непревъzȣte a контрівȣitȣ къ îndatъ dȣпе че s'a пȣsȣ ferȣлȣ poшȣ în basȣ, toatъ пъкȣра s'a anpinsȣ: în minȣtȣлȣ ачеsta s'a ръstȣрnatȣ basȣ върsîndȣ pîȣpі de пъкȣръ anpinsъ прin odъіле вапорȣлȣї. În кȣрsȣ de чінчі sпре zече minȣte нȣmaї, totȣ вапорȣлȣ ера прada фокȣлȣї ші maї тоцї пasaцеpiї, adекъ пaтpȣ sȣte ші чінчі-zечї de oamenї веселї, плінї de віеацъ ші de sперанце nainte ȣн кȣартȣ de оръ, ераȣ акȣmȣ кадавері орї пîрліцї în фокȣ, орї морцї пе валȣріле търеї ȣnde s'aȣ арȣнкatȣ sпре а skъпа de фокȣлȣ infernалȣ алȣ вапорȣлȣї каре а fostȣ пînъ акȣmȣ asiлȣлȣ лорȣ пачiфікȣ ші плъкȣtȣ.

Кîte odatъ se întîmплъ пе mаре ніщtе евеніmente непорочіtе, кȣ totȣлȣ непревъzȣte. Еатъ sпре esemплȣ ȣна d'asemenеа.

În анȣлȣ 1817, ера în поpтȣлȣ de mаріnе Англеазъ анȣmе Spethead, ȣнȣ basȣ de ръзвоіȣ анȣmе Royal-George. Ачеste fpегаtе mажеsтоаsе каре поартъ пînъ ла 80 de tȣнȣрї, se întорчеа d'o кълъторіе mаре de ла Indiea ȣnde а zъбовітȣ maї mȣлцї anї. Оfiцеpiї fpегаtеї aȣ врȣtȣ съ челевреzе întоарчереа лорȣ прin tp'ȣнȣ валȣ stрълȣчitȣ каре aȣ хотърітȣ съ'лȣ dea пеntpȣ локȣiтоpiї ора нȣлȣї Spethad. Ла zioa хотърітъ, basȣлȣ прezеntъ o salъ de валȣ de чеа maї mаре кȣріоzitаtе ші magnifічеnцъ. Коворелe челе maї skȣmnе каре авіа se веde în палаtȣрі o рігале, aȣ акоперitȣ пъреціі basȣлȣї; dap пе mаsъ mаре ераȣ întinsе fpȣктеле челе maї deлікаtе ші челе maї раре каре ле продȣче цара feеpікъ, нȣmitъ Indiea Оріenтаlъ. Dapȣ ші sочіеtаtеа de кавалері ші de dame invitаtе ла ачеstȣ валȣ mаріn, ера чеа maї елегантъ ші новілъ каре s'a гъsitȣ în нȣmitȣлȣ орашȣ. Ла ора хотърітъ, sочіеtаtеа s'a aфлatȣ пе basȣлȣ danцîndȣ felȣрimе de danце dȣпе акоарделе armоніче de доъ ванде de mȣzікъ miлітаре, алції s'aȣ deлектаtȣ кȣ гȣstаpеа обіектелорȣ deлічіоаsе prezintatе пе ачеstȣ бȣfеtȣ кȣріоsȣ. Timпȣлȣ ера seninȣ, нічі o mȣрmȣiре de вîнtȣ пȣ s'a аȣzitȣ în аерȣ. O mȣлціmе de sпектаторї ераȣ adȣnaцї пе malȣ, прівîndȣ ла ачеstȣ валȣ grandiosȣ

Dap eatъ ȣн евеніment terівіл непревъzȣt! Întp'ȣн moment sпектаторії aȣ обсерват къ basȣл Royal-George se anлікъ ла o парte, în momentȣл алȣ doiлеа s'anлікъ кȣ forцe ла партеа a doa ші în momentȣлȣ алȣ трeілеа basȣлȣ кȣ toatъ sочіеtаtеа sa, s'a fъкȣt невъзȣt, кȣfȣndîndȣ-se sȣв mаре. Întp'o кліпъ. sala de валȣ ȣmплȣтъ de конвіві веселї, s'aȣ fъкȣtȣ ȣнȣ чіmітірȣ плінȣ de кадаверї de oamenї înекацї.

Каȣzа ачеstеї непорочірї neаȣzіtе, ера къ, прindȣ a кimtіра sȣsȣ пе подȣ (ponte) локȣ de жокȣ, a skoсȣ tȣнȣріле din локȣріле лорȣ ші ле a пȣsȣ грътаdъ în miзлокȣ; însъ негліжindȣ але лега віне аколо ȣнȣлȣ кȣ алtȣлȣ; anoї ла miка mіshкаре прin danцȣл жȣкъторілор, tȣнȣріле fiindȣ potȣnde aȣ înчепȣt a рола ші a se da tot ла o парte. Прin tр'ачеаstъ greȣtаtе imензъ de 80 de tȣнȣрї, basȣлȣ a перdȣtȣ екȣілівpȣ ші întp'ȣнȣ momentȣ s'a înекatȣ.

Еатъ къ Арабȣлȣ zічe віне: орї кȣmȣ e maї sігȣрȣ пе ȣskatȣ, de кîtȣ пе mаре.

Тіпърitȣ în Тіпографіа Колеціȣлȣї Sf. Sava.